

INNEHÅLL

INLEDNING

3021 Bilden allt viktigare för hjärtdiagnosen *Eva Swahn*

MEDICINSK KOMMENTAR

3022 Förbättrad diagnostik ger allt bättre terapi *Andreas Rück, Hans Vallin, Christer Sylvén*

KLINIK OCH VETENSKAP

3025 Mobila tekniker för diagnostik vid sängkanten *Birgitta Janerot-Sjöberg, Reidar Winter, Jan Engvall, Lars-Åke Brodin*

3033 Strålning diagnostik utan strålning *Marcus Carlsson, Håkan Arheden*

3038 Gammakameran visar hjärtats genomblödning *Marcus Carlsson, Håkan Arheden*

3043 Skiktröntgen undersöker hjärtat på några sekunder *Anders S Persson*

3048 Kranskärilsröntgen har stått sig i femtio år *Per Tornvall, Tage Nilsson*

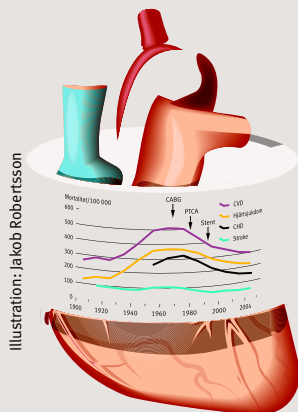

Illustration: Jakob Robertsson

Omslagsfoto: Urban Orzolek

GÄSTREDAKTÖR:

EVA SWAHN (presentation, se artikel intill). Som gästredaktör har Eva Swahn bistått redaktionen med planering, granskning och artikelurval.

Läkartidningens teman ska förstärka det medicinska innehållet och ge en helhetsbild av aktuella medicinska områden. Nästa tema kommer i Läkartidningen nr 47 som utkommer den 19–21 november 2008. Temat då kommer att vara »Hjärnan i bild«.

BILDEN ALLT VIKTIGARE FÖR HJÄRTDIAGNOSEN

Hjärtdiagnostiken är i en snabb utvecklingsfas. Nya icke-invasiva metoder och instrument har introducerats under de senaste åren, medan äldre metoder förfinats. På sikt kan det minska behovet av invasiva metoder med högre komplikationsrisk.

EVA SWAHN, professor, överläkare, Linköping; ordförande, Svenska hjärtförbundet

Under de senaste decennierna har överlevnaden för våra hjärtpatienter förbättrats påtagligt genom förbättrad diagnostik, behandling och prevention. Framstegen är direkt kopplade till forskningen inom hjärt-kärlområdet; till grundforskning och preklinisk forskning som identifierar orsaker och mekanismer bakom hjärtsjukdomar och till klinisk forskning som utprövar nya diagnostiska metoder och behandlingsalternativ, dvs evidensbaserad medicin.

Med ytterligare kunskap om vad som orsakar hjärtsjukdomar kommer förhoppningsvis ännu fler behandlingsmöjligheter att skapas i framtiden, vilket kan göra att trenden med förbättrad överlevnad fortsätter.

När det gäller diagnostik av hjärtsjukdomar har under de senaste åren nya icke-invasiva metoder och instrument introducerats, medan andra, äldre metoder förfinats för att kunna användas vid hjärtdiagnostik.

De utvecklade metoderna – som omfattar myokardskintigrafi, magnetisk resonanstomografi (MR), multikanals-DT, positronemissionstomografi (PET) och ekokardiografi – har i de flesta fall hög sensitivitet och specificitet för att diagnostisera hjärtsjukdomar. På sikt kan de minska behovet av invasiva metoder, som ju har en högre komplikationsrisk.

Än så länge representerar dock invasiva metoder såsom koronarangiografi, hjärtkateterisering och elektrofysiologiska undersökningar den etablerade

Foto: Erika Craddock/SPL/IBL

Hjärtat i bild kräver enighet och samarbete över specialitetsgränser – till gagn för patienten.

standarden inom många delar av hjärtdiagnostiken, och de kan ännu inte helt ersättas med de nyutvecklade metoderna.

I framtiden kommer vi sannolikt att röra oss ifrån de separerade diagnostiska rummen mot ett gemensamt, där de olika bilddiagnostiska möjligheterna finns samlade. Icke-invasiva och invasiva metoder kommer att fortsätta utvecklas och kombineras för optimal diagnostik, och olika specialister kommer att arbeta sida vid sida till gagn för patienterna.

Det finns en risk för att detta innebär en konflikt mellan företrädare för de olika specialiteterna. Vad som i stället behövs är en samsyn som går över specialitetsgränser och där patienten sätts i centrum. För detta krävs att revirgränser rivs och att bilddiagnostikintresserade läkare, oavsett specialitet, gemensamt organiserar centra som leder utvecklingen framåt.

Svenska hjärtförbundet, som är en paraplyorganisation för specialitetsföreningar inom hjärtsjukvården i Sverige, vill gärna bidra till en sådan utveckling. •